

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Karlem Ulíkem ve věci

žalobkyně: **T. T. H.**
narozená X, státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem X
toho času zajištěná v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová
zastoupená Markem Sedlákem, advokátem
sídlem Milady Horákové 13, Brno

proti

žalovanému: **Krajské ředitelství Policie Středočeského kraje**
sídlem Na Baních 1535, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2024,
č. j. KRPS-130245-46/ČJ-2024-010025,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2024, č. j. KRPS-130245-46/ČJ-2024-010025 se ruší.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku ve výši 12 342 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce Marka Sedláka, advokáta.

Odůvodnění:
Shrnutí skutkového stavu

1. Dne 16. 5. 2024 byla žalobkyně ztotožněna policejní hlídkou při pobytové kontrole. Následně byla zajištěna podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále „zákon o Policii“), neboť bylo zjištěno, že je zanesena v evidenci nežádoucích osob do 12. 8. 2024 na základě uloženého správního vyhoštění, a je důvod se domnívat, že na území ČR pobývá neoprávněně.
2. Téhož dne s ní bylo zahájeno řízení ve věci správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 9 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále „zákon o pobytu cizinců“).
3. Při výsledku téhož dne žalobkyně uvedla, že bydlí v Kolíně, je rozvedená a má 4 děti – dvě dospělé ve Vietnamu a dvě nezletilé v ČR. Nezletilý syn, L. B. N. H., se narodil X, žije s ní, chodí do třetí třídy, jeho otec v ČR nežije a nejsou s ním v kontaktu. Syn má vietnamské občanství a nemá povolený pobyt v ČR. Dcera, B. V. N., se narodila X, má vietnamské občanství, ani ona zde nemá povolený pobyt. Nechodí do školky, je s žalobkyní doma. Jejím otcem je pan A. T. N., s kterým se vídají každý či každý druhý víkend. Otec dcery bydlí v Praze, kde má svoji rodinu. S otcem dcery má žalobkyně milenecký vztah. Na území ČR ani EU žalobkyně nikoho kromě svých dětí nemá. Žalobkyně přiznala, že si je vědoma rozhodnutí z 24. 8. 2019 o zastavení řízení o její žádosti o udělení pobytu. Od té doby o žádný pobyt nežádala. Naposledy vstoupila na území ČR v roce 2019, kdy se vracela z cesty do Vietnamu za nemocným dítětem. Poprvé přijela do ČR v roce 2013, chvíli pobývala v Polsku v roce 2018. K poukazu pracovnice žalovaného na tři uložená vyhoštění ze dne 7. 11. 2013, ze dne 23. 4. 2018 a ze dne 10. 8. 2022 žalobkyně uvedla, že si je těchto rozhodnutí vědoma. Myslela si, že je v běhu nějaké odvolání. Připustila, že věděla, že má do 11. 8. 2023 vycestovat z území EU, ale s malým dítětem do Vietnamu vycestovat nemůže. Peníze si vydělává brigádami. Děti se narodily v ČR a chce, aby tady žily a chodily do školy. I ona tady chce s nimi žít. K dotazu, kdo by se postaral o její nezletilé děti, kdyby musela vycestovat, odpověděla, že ona chce, aby její nezletilé děti žijící v ČR měly matku i otce. Otec její dcery považuje i jejího syna prakticky za svého.
4. Dne 28. 5. 2024 byla žalobkyně znovu zajištěna podle zákona o Policii, tentokrát podle § 27 odst. 1 písm. b), tedy z důvodu, že bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění a policista zjistí důvod pro zajištění cizince podle jiného právního předpisu. Dle úředního záznamu byla žalobkyně eskortována na policejní oddělení, kam ji „nezletilé děti dobrovolně následovaly“.
5. Při výsledku téhož dne žalobkyně uvedla, že je zdravá a schopná výsledku, na další otázky odmítla po poradě se svým zástupcem odpovídat.
6. Shora uvedeným rozhodnutím ze dne 28. 5. 2024 (dále „napadené rozhodnutí“) žalovaný

rozhodl o zajištění žalobkyně za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. S odkazem na § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovil dobu zajištění na 60 dnů.

7. V odůvodnění žalovaný konstatoval, že je zřejmé, že žalobkyně není oprávněna k pobytu na území EU a opakovaně maří výkon správních rozhodnutí. Žalobkyně se pokusila získat pobytové oprávnění v minulosti pouze jedenkrát, a to v situaci, kdy bylo zahájeno řízení o jejím vyhoštění, přičemž se uchýlila k účelovému, resp. fiktivnímu soužití s občanem ČR. V ČR přes svůj nelegální pobyt rozvíjí dále rodinný život, přestože ví, že ona ani její děti nedisponují platným pobytovým oprávněním. Žalobkyni byla postupně uložena tři správní vyhoštění, jejichž zákonnost byla potvrzena též soudně. Žalovaný má za to, že žalobkyně měla dostatek času, aby si svůj pobyt na území vyřešila. Její jednání neskýtá záruku, že by z území ČR vůbec někdy vycestovala. Své neoprávněně pobývajících dceři se žalobkyni nyní snaží zajistit pobyt prostřednictvím jejího otce, občana ČR. Je též zjevné, že žalobkyně na území pracuje bez oprávnění. Žalobkyně bude mít možnost vytvořit rodinu ve Vietnamu, kde vyrůstala, má tam zázemí a může za ní vycestovat i otec její dcery, který má též vietnamské občanství. Navíc její nezletilá dcera v ČR není integrována, neboť nechodí do žádného školského zařízení a je pouze v péči žalobkyně, která s ní mluví vietnamsky. Ve vztahu k synovi dojde k určitému zásahu do jeho života v důsledku stěhování do Vietnamu, což se však nejedná o zásah nepřiměřený. Vyhoštění osoby pečující o dítě je možné a v daném případě přiměřené, jak ostatně potvrzují soudní rozhodnutí ve věci vyhoštění žalobkyně. Mírnější donucovací opatření dle § 123b odst. 1 písm. a) až d) zákona o pobytu cizinců by nebyla s ohledem na jednání žalobkyně dostačující. Opakovaně měla možnost vycestovat, což nikdy neučinila. Žalobkyně by mohla opět ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění a nevycestovat v době stanovené v rozhodnutí. Je tak naplněn § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, protože žalobkyni uplynula lhůta k dobrovolnému opuštění území EU, kdy byla zanesena do evidence nežádoucích osob na dobu do 12. 8. 2024, zároveň má platný záznam v Schengenském informačním systému s dobou expirace 13. 8. 2024. Žalobkyni ve vycestování nebrání žádné překážky. Napadené rozhodnutí je podle žalovaného přiměřené z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně i jejích dětí. Děti jsou zdravé a jejich věk umožňuje vycestování do Vietnamu. Žalobkyně se může do ČR vrátit ihned, jakmile jí vyprší zákaz vstupu a pobytu na území EU a jakmile získá potřebné pobytové oprávnění. K délce zajištění žalovaný uvedl, že přihlédl k předpokládané složitosti přípravy výkonu rozhodnutí o vyhoštění. Také bylo přihlédnuto k době, která je nutná k zabezpečení vyhotovení cestovního dokladu dvouleté dcery žalobkyně. Doba zajištění těchto náležitostí se pohybuje kolem 60 dní. Existuje reálný předpoklad realizace vyhoštění ve stanovené době trvání zajištění.
8. Žalovaný po vydání napadeného rozhodnutí požádal o umístění žalobkyně do zařízení pro zajištění cizinců (dále „ZZC“). V požadavku je uvedeno, že žalobkyně bude umístěna společně se svým nezletilým synem (ubytovaný cizinec) a nezletilou dcerou (ubytovaná cizinka). Z potvrzení požadavku Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra a z příkazu k umístění vyplývá, že žalobkyně byla společně se svými nezletilými dětmi umístěna v ZZC Bělá-Jezová.

Shrnutí žaloby

9. Žalobkyně podala dne 12. 6. 2024 proti napadenému rozhodnutí žalobu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“).
10. V jejím úvodu označila za další účastníky řízení své nezletilé děti. Pro věc je podle ní významné, že tyto s ní byly na základě napadeného rozhodnutí zajištěny. Jejich omezení osobní svobody je závislé na omezení svobody žalobkyně jakožto jejich matky.
11. Napadené rozhodnutí představuje nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života žalobkyně a jejích nezletilých dětí, které byly také zajištěny.
12. Žalobkyně namítá, že doba, po kterou jí nemá být umožněn vstup na území EU na základě správního vyhoštění, skončí 12. 8. 2024. Žalovanému musí být známo, že během tak krátké doby nebude možno vyhoštění vykonat, a to zejména z důvodu, že nezletilá dcera nemá občanství Vietnamu a nemá žádný cestovní doklad. Zajištění žalobkyně je tak zjevně formálním úkonem, protože vyhoštění se nepodaří vykonat a dne 12. 8. 2024 bude muset být žalobkyně ze zajištění propuštěna. Zajištění má sloužit k realizaci správního vyhoštění. Nemá jít o samoučelné omezení osobní svobody, o kterém je předem známo, že k realizaci vyhoštění neposlouží. Jde o protiústavní omezení osobní svobody žalobkyně a jejích dětí.
13. Žalobkyně dále uvádí, že v době, kdy byla omezena na svobodě, ale ještě nebylo vydáno napadené rozhodnutí, tak nechtěla, aby s ní byly obě její nezletilé děti zajištěny. Chtěla je předat do faktické péče otci své dcery. Posléze změnila názor. Dceru si chtěla nechat u sebe, protože tu ještě kojí. O syna se ale mohl postarat otec dcery, aby syn nemusel být zajištěn a mohl pokračovat ve školní docházce. Žalovaný však žalobkyni a jejímu právnímu zástupci sdělil, že zajištěny budou obě děti, protože zde pobývají neoprávněně. Žalovaný tedy odmítl syna vydat otci dcery, partnerovi žalobkyně. Když se zástupce žalobkyně domáhal písemného potvrzení tohoto postupu nebo nějakého rozhodnutí, tak mu jej žalovaný odmítl vydat s tím, že syn musí být zajištěn se žalobkyní. Syn je tak v současné době omezen na osobní svobodě proti vůli žalobkyně a bez toho, aby o tom bylo vydáno jakékoli rozhodnutí.
14. Žalobkyně dále odkazuje na čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, se kterým se žalovaný vůbec nevypořádal a zájmy dětí zcela opomenul. Žalovaný nevysvětlil, jak může být v souladu s nejlepším zájmem dítěte zajištění nezletilých dětí spolu se žalobkyní, zvláště za situace, kdy doba jejího vyhoštění končí 12. 8. 2024. Žalobkyně proto navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.

Vyjádření žalovaného

15. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 19. 6. 2024 uvedl, že zajištění žalobkyně stále trvá, přičemž žalobkyně je společně se svými dětmi zajištěna v ZZC Bělá-Jezová.
16. Žalovaný odkazuje na pobytovou historii žalobkyně s tím, že ta zde pobývá od roku 2013 převážně neoprávněně. Žalobkyně nikdy neprojevila vůli vycestovat navzdory třem uloženým vyhoštěním. Kromě toho neřešila pobytová oprávnění svých dětí.
17. Žalovaný činí aktivně kroky cestou Velvyslanectví Vietnamské socialistické republiky k tomu, aby byl dceři žalobkyně vydán cestovní doklad a aby skutečně došlo k realizaci

vyhoštění žalobkyně a jejích dětí v co nejkratší době.

18. K námitce, že žalovaný odmítl vydat potvrzení o nevydání syna žalobkyně jejímu příteli, žalovaný uvedl, že žalobkyně byla po dohodě s oprávněným orgánem (nejspíše míněn OSPOD, pozn. soudu) zajištěna i se svými neoprávněně pobývajícími dětmi, čemuž byl zástupce žalobkyně přítomen, přičemž požádal pouze o zaslání napadeného rozhodnutí. Z úředního záznamu nevyplývá, že by žádal o písemné potvrzení ve věci dalšího postupu zajištění žalobkyně a jejích dětí.
19. Do ZZC byla žalobkyně skutečně umístěna se svými nezletilými dětmi. Tento krok však sleduje legitimní cíl a je důsledkem protiprávního jednání žalobkyně. Žalobkyně je s dětmi umístěna v zařízení uzpůsobeném pobytu dětí a žen. Jsou umístěny pohromadě, aby mohly realizovat rodinný život společně v rámci zařízení. Žalovaný zohlednil nejlepší zájem dětí v souladu s Úmluvou o právech dítěte. I proto byla délka zajištění stanovena na 60 dní tak, aby současně Ředitelství služby cizinecké policie zajistilo chybějící cestovní doklady pro nezletilou dceru žalobkyně. Žalovaný následně popisuje samotné ZZC Bělá-Jezová a to, jak je přizpůsobeno pobytu dětem. Soudu navrhl, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou.

Replika žalobkyně

20. Žalobkyně v replice ze dne 24. 6. 2024 uvedla, že s otcem dcery má několikaletý mimomanželský vztah. Nejprve musela podat žalobu na určení otcovství, následně otec své rodičovství uznal. Otec dcery však z rodinných důvodů nechce, aby měla dcera kromě českého rodného listu i ten vietnamský. Dcera proto do současnosti nemá vietnamský rodný list ani vietnamské státní občanství. V současné době mají s otcem dcery normální vztah, otec je navštěvuje i v ZZC, nicméně doklady pro dceru se do současnosti nepodařilo vyřešit.
21. Žalovaný svými vyjádřeními potvrzuje, že vedlejším důsledkem zajištění žalobkyně je rovněž omezení osobní svobody dětí. Žalobkyně se snaží najít mezi svými známými osobu, která by mohla syna převzít do náhradní rodinné péče. Žalovaný nepopřel, že k požadavku na předání syna otci dcery došlo a že mu nebylo vyhověno. Pracovník žalovaného zástupci žalobkyně jednoznačně sdělil, že syn nebude příteli matky vydán a bude zajištěn s matkou, protože i on pobývá na území nelegálně.
22. Žalobkyně považuje za významné též to, že se žalovaný nijak nevyjádřil k argumentaci, že vyhoštění končí již 12. 8. 2024, takže je zajištění pouze formálním krokem. Žalovaný ani neuvedl, jaké kroky činí a jak řeší otázku, zda je dcera občankou Vietnamu či nikoliv.

Posouzení věci soudem

23. Pokud jde o procesní náležitosti, soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 172 odst. 4 zákona o pobytu cizinců), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud o žalobě rozhodl bez jednání a v zákonné lhůtě v souladu s § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců
24. Dle závěrů rozsudku velkého senátu Soudního dvora Evropské unie ze dne 8. 11. 2022, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*, C-704/20 a C-39/21, jsou české správní soudy

povinný při přezkumu dodržení podmínek zákonnosti zajištění cizince, které vyplývají z unijního práva, tedy i ve věcech zajištění za účelem správního vyhoštění, na které dopadá směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, přihlížet z moci úřední k vadám a nezákonnostem rozhodnutí o zajištění, které soudy zjistí, případně které vyjdou v řízení najevo, přestože nejsou součástí uplatněných žalobních bodů (viz rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2023, č. j. 5 Azs 96/2021-39, č. 4456/2023 Sb. NSS).

25. Napadené rozhodnutí se opírá o § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Podle něj je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud
c) cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění.
26. Podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.
27. S ohledem na to, že v žalobě byly za účastníky řízení označeny též obě nezletilé děti, přičemž účastníkem řízení je buď navrhovatel (žalobce), či odpůrce (žalovaný), soud vyzval zástupce žalobkyně k upřesnění, zda žalobu podávají též v záhlaví žaloby označené nezletilé děti. Zástupce reagoval sdělením, že žalobu podává pouze žalobkyně, děti se napadené rozhodnutí výslovně netýká, přestože jím jsou dotčeny na svých právech, tudíž nemohou být dalšími žalobci a on zastupuje v tomto řízení pouze žalobkyni, nikoli její děti. Podle zástupce žalobkyně tak nejsou dalšími žalobci, ale osobami zúčastněnými na řízení ve smyslu § 34 s. ř. s.
28. K tomu soud uvádí, že pokud je myslitelně tvrzeno, že též nezletilé děti byly fakticky zajištěny na základě napadeného rozhodnutí, i ony můžou disponovat aktivní procesní legitimací ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., přestože nejsou výslovnými adresáty napadeného rozhodnutí (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 7. 7. 2023, č. j. 22 A 18/2023-24, odst. 13, a tam citovanou judikaturu). Nicméně v nyní posuzované věci je s ohledem na výše uvedené zřejmé, že žaloba byla podána pouze samotnou žalobkyní. Soud souhlasí se zástupcem žalobkyně, že obě děti mohly být v situaci, že nejsou žalobci, eventuálně osobami zúčastněnými na řízení ve smyslu § 34 s. ř. s. Soud však nepostupoval v tomto případě podle § 34 odst. 2 s. ř. s., neboť by tím prodlužoval délku řízení a tím též nezákonné zajištění žalobkyně i těchto nezletilých dětí (viz dále).
29. V nyní posuzované věci je zřetelné, že byť žalovaný formálně nerozhodoval o zajištění dvou

nezletilých dětí žalobkyně, fakticky rozhodnutí o zajištění žalobkyně determinovalo, že s žalobkyní budou umístěny v ZZC též obě její nezletilé děti. Sama žalobkyně sice tvrdila, že žádala o to, aby s ní nebyl umístěn do ZZC její syn a byl v péči otce její dcery, nicméně tuto variantu žalovaný podle žalobního tvrzení, nezpochybněného vyjádřením žalovaného, odmítl s tím, že i syn se zde nachází nelegálně. S žalobkyní jsou tak v důsledku napadeného rozhodnutí v ZZC též obě její nezletilé děti. Za takové situace bylo povinností žalovaného velmi důkladně zvážit vydání napadeného rozhodnutí, zohlednit, že napadeným rozhodnutím fakticky došlo ke zbavení osobní svobody též nezletilých dětí, a posoudit podmínky realizace zajištění též ve vztahu k nim (srov. nález Ústavního soudu ze dne 10. 5. 2017, sp. zn. III. ÚS 3289/14, rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 7. 7. 2023, č. j. 22 A 18/2023-24, odst. 28, rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 9. 2022, č. j. 59 A 18/2022-22, odst. 19, či rozsudek NSS ze dne 16. 6. 2023, č. j. 2 Azs 275/2022-34, odst. 37).

30. Jak totiž konstatuje například posledně zmiňovaný rozsudek NSS, „na zajištění dětí v imigračním kontextu jsou kladeny ještě přísnější požadavky než u zletilých osob s ohledem na vůdčí princip nejlepšího zájmu dítěte podle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte (104/1991 Sb.). Ta požaduje, aby ke zbavení osobní svobody bylo přistoupeno jako ke krajnímu opatření na nejkratší nutnou dobu. Přítomnost dětí v zařízení pro zajištění cizinců bude v souladu s čl. 5 odst. 1 písm. f) EÚLP jen tehdy, pokud vnitrostátní orgány prokáží, že k tomuto krajnímu řešení přistoupily až poté, co s ohledem na konkrétní individuální okolnosti případu ověřily, že jiné opatření, které méně zasahuje do osobní svobody, není možné přijmout (rozsudek ESLP ve věci A. B. a ostatní proti Francii, § 123; rozsudek ve věci R. K. a ostatní proti Francii, § 85, a rozsudek ve věci R. M. a ostatní proti Francii, § 86)“ (odst. 38). Pokud v rozhodnutí o zajištění absentuje toto zhodnocení ve vztahu k nezletilým dětem, je na místě pro tuto vadu takové rozhodnutí zrušit (odst. 39).
31. V rozsudku ze dne 7. 3. 2023, č. j. 7 Azs 265/2022-64, NSS uvedl: „Z judikatury ESLP týkající se podmínek rodin s nezletilými dětmi v detenci přitom vyplývá, že ke shledání porušení čl. 3 Úmluvy může dojít působením tří faktorů: nízkého věku dětí, délky zajištění a neuzpůsobeného typu zařízení (shodně nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 3289/14). ESLP přitom dovodil porušení povinností ze strany členských států Rady Evropy (čl. 3 Úmluvy) zpravidla v případech s velmi malými dětmi (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 316/2018–60). Žalovaná však toto hodnocení ve vztahu k nezletilému stěžovateli c), který v rozhodné době měl pouze tři roky, evidentně neprovedla, čímž zatížila své rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů. Bylo proto namíste její rozhodnutí pro tuto důvodně vytrýkanou vadu zrušit“ (odst. 24).
32. Též z rozsudku NSS ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 316/2018-60, vyplývá, že při rozhodování o zajištění cizinců mladších osmnácti let nebo rodin s dětmi musí vzít správní orgán do úvahy zejména věk dětí, délku zajištění a vhodnost, či naopak nevhodnost zařízení pro pobyt dětí (§ 124 odst. 1 a § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Správní orgán musí vzít vždy v úvahu i nejlepší zájem dítěte (čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte).
33. V nyní posuzované věci bylo v době vydání napadeného rozhodnutí synovi žalobkyně 8 let a chodil zde do školy a dceři byly dokonce pouze 2 roky. Šlo tak o velmi malé děti, přičemž žalovaný tuto skutečnost v napadeném rozhodnutí nereflektoval ve vztahu k samotnému

zajištění, a to ani ve vztahu ke stanovené délce zajištění. Žalovaný sice v některých pasážích napadeného rozhodnutí zmínil dopady na nezletilé děti a jejich život, nicméně v této souvislosti spíše hodnotil dopady spočívající v nutnosti vycestování do Vietnamu. To sice může být relevantní z hlediska realizovatelnosti vyhoštění, nicméně zhodnocení výše uvedených okolností (věk, stanovení délky zajištění, vhodnost ZZC), které byly nutno zohlednit ve vztahu k samotnému zajištění nezletilých dětí, není v napadeném rozhodnutí provedeno.

34. Mezery v odůvodnění napadeného rozhodnutí soud spatřuje ve stanovení doby zajištění i v souvislosti s otázkou realizace vyhoštění.

35. NSS v rozsudku ze dne 3. 6. 2020, č. j. 10 Azs 40/2020-36, uvedl, že *„cizince lze zajistit jen tehdy, lze-li předpokládat, že účel zajištění bude naplněn, tj. cizinec bude vyhoštěn během doby, po kterou může trvat jeho zajištění. Zajištění není trestem, ale jen prostředkem k dosažení účelu zajištění. Podmínka tzv. reálného předpokladu dosažení účelu zajištění sice není v zákoně o pobytu cizinců výslovně zakotvena, vyplývá však z čl. 15 odst. 4 směrnice 2008/115/ES1 (tzv. „návratová směrnice“). Správní orgán proto při rozhodování o zajištění cizince musí předběžně posoudit, zda je správní vyhoštění alespoň potenciálně možné. Pokud je odpověď záporná, nelze o zajištění cizince rozhodnout“* (odst. 8).

36. Dle rozsudku NSS ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79. *„[s]právní orgán musí v odůvodnění vedlejšího ustanovení výroku rozhodnutí o zajištění, jímž se stanoví doba jeho trvání, uvést, jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytně provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále lze nepochybně požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu cizince, doba potřebná pro poskytnutí právní pomoci ze strany země původu). Správní orgán musí posuzovat uvedené otázky přísně individuálně, nikoliv paušálním odhadem. Pouze v případě, kdy jsou shora uvedené úvahy obsaženy ve správním rozhodnutí a dle své povahy mají oporu ve správním spisu, mohou se soudy ve správním soudnictví ujmout své přezkumné činnosti a posoudit, zda správní orgán nepřekročil meze správního uvážení či ho nezneužil (§ 78 odst. 1 in fine s. ř. s.).“*

37. V nyní posuzované věci žalovaný při stanovení délky zajištění odkázal na nutnost zabezpečit vyhotovení cestovního dokladu nezletilé dceři žalobkyně. Doba k zjištění potřebných náležitostí se podle žalovaného pohybuje kolem 60 dní. Tento svůj odhad nijak blíže nerozvinul (srov. *a contrario* např. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6. 9. 2022, č. j. 30 A 55/2022-26, odst. 21–28, kde žalovaný popsal konkrétní úkony, které bude třeba vykonat, a konzultoval dobu k tomu potřebnou s Ředitelstvím služby cizinecké policie). Toto odůvodnění tak vyznívá jako paušální odhad bez individualizace na nyní posuzovanou věc, kterou výše citovaná judikatura NSS zapovídá. Žalovaný ani v této souvislosti nijak nerefletoval specifickou okolnost nyní posuzované věci, tedy v první řadě velmi nízký věk nezletilé dcery. Ani odůvodnění délky zajištění tak nesvědčí závěru, že by žalovaný přistupoval k vydání napadeného rozhodnutí jako ke skutečně krajnímu opatření a stanovil délku zajištění na nejkratší nutnou dobu. Navíc soud podotýká, že žalobkyně v žalobě tvrdila, že její dcera nemá ani vietnamský rodný list ani státní občanství, s čímž koresponduje žádost o vietnamské občanství založená na čl. 196–199 správního spisu. Na

tuto okolnost, která by mohla zproblematizovat předpokládané vyhoštění do Vietnamu (a tedy účel zajištění), však žalovaný ve vyjádření nereagoval, stejně jako na související námitku toho, že uložená doba vyhoštění žalobkyně skončí již 12. 8. 2024, přičemž do té doby není reálné vyhoštění realizovat, a zajištění tak nenaplní svůj účel.

38. Soud tak z výše uvedených důvodů zrušil napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Soud však současně nevyslovil, že se žalovanému věc vrací k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), neboť zrušil rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění, které je prvním úkonem v řízení, neexistuje tak dále řízení, v němž by mělo a mohlo být pokračováno (viz rozsudek NSS ze dne 1. 11. 2012, č. j. 9 As 111/2012-34, č. 2757/2013 Sb. NSS).
39. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Žalobkyně byla procesně plně úspěšná, má proto nárok na náhradu řízení vůči žalovanému. Ty tvoří v tomto případě náhrada nákladů právního zastoupení advokátem. Ten provedl v tomto řízení tři účelné úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby a repliky) podle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). K této částce byla přičtena paušální částka jako náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý úkon podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Součet částky odpovídající odměně za zastupování a částky náhrady hotových výdajů 10 200 Kč byl dále navýšen o 2 142 Kč představující DPH, již je zástupce žalobkyně plátcem. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen zaplatit podle § 149 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, užitého na základě § 64 s. ř. s., k rukám zástupce žalobkyně, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 26. června 2024

Karel Ulík, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.